

Ed Dumoulin:

Schrijversbezoek en leespromotie 2

Wat maken de leerlingen ervan?

Ed Dumoulin beschreef in zijn artikel in Moer 1998•6 hoe op zijn school, het Theresialyceum in Tilburg, aan leesbevordering wordt gewerkt. Toen beloofde hij ook in een volgend nummer de resultaten van de lessen te laten zien. Die resultaten kunt u nu lezen.

Het fictieonderwijs is in de onderbouw van het Theresialyceum op een uitdagende manier vormgegeven. Leerlingen lezen niet zomaar een boek, of schrijven een leesverslag. Ze moeten er een echt werkstuk van maken (eerste klas), of ze schrijven een rapport voor de Jonge Jury (tweede klas). Hierbij wordt gebruik gemaakt van het materiaal van de Jonge Jury, waarbij leerlingen onder andere de boeken uit de S.Y.P.R.A.B.-gids lezen en beoordelen.

Leerlingen in de eerste klas krijgen duidelijkke aanwijzingen voor het maken van een werkstuk naar aanleiding van een gelezen boek (zie *Moer* 1998•6). Niet alleen de inhoud van het boek komt daarin aan de orde, maar ook de eigen mening, informatie uit diverse bronnen over de auteur van het boek, een fragment dat ze willen voorlezen en een verantwoording van die keuze, etcetera.

Eén van de meest aansprekende onderdelen van de leesbevordering op het Theresia is het uitnodigen van jeugdboekenauteurs op de school, zowel in de eerste als in de tweede klas. De leerlingen weten van tevoren wie er komen, en bereiden zich voor door boeken van die auteurs te lezen. De leerlingen bedenken ook vragen die ze aan de auteur willen stellen. Na een lezing door de auteurs op de

schrijversmiddag worden die vragen ook daadwerkelijk gesteld. De antwoorden op die vragen maken ook deel uit van het werkstuk dat de leerlingen uit de eerste klas moeten inleveren. Afgelopen jaar is de schrijversmiddag voor de eerste klas gehouden op 4 november. De uitgenodigde auteurs waren onder andere Ellen Thijsinger (*Morgenster*), Tineke Hendriks (*Aangespoeld*), Annie van Gansewinkel, Greet Beukenkamp (*Teruggaan kan niet meer*) en Harm de Jonge (*De Vogelrots*).

Hieronder vindt u een aantal fragmenten uit werkstukken van leerlingen uit de eerste klas. De werkstukken spreken verder voor zich. Wij hebben er niets in veranderd; op deze wijze zijn ze door de leerlingen ingeleverd.¹

Literatuur

- 1 Met dank aan de leerlingen van het Theresialyceum in Tilburg: Joris Hermesen, Tim Hinsen en Maarten Oderkerk. Nicole Remmers, Janneke van Turnhout en Frederike van Winkel. Thijs van de AA, Petra Bijl en Margan Essed. Kelly van de Ven, Caroline en Iris.

Dumoulin, E. 'Schrijversbezoek en leespromotie! Fictieonderwijs in klas 1 en 2 van het vo', in: *Moer* 1998•6, blz 261 - 266.

L.   Verslag.

1 UUR MET GREET BEUKENKAMP

Van onze correspondenten
Tilburg 4 november

De leerlingen van het Theresia lyceum wachten vol spanning op de komst van de schrijvers. De jaarlijkse schrijversmiddag vindt vanmiddag plaats. Drie van onze verslaggevers waren bij de presentatie van Greet Beukenkamp. Hier volgt hun verslag.

Samen met de leerlingen van 1F en wat basisschoolleerlingen wachten we vol spanning op Greet Beukenkamp.

Als ze binnenkomt begint ze te vertellen. Toen ze vroeger voor de klas stond schreef ze toneelstukken. Iemand zei dat ze de toneelstukken moest opsturen naar een uitgeverij. Dat heeft ze toen gedaan en de uitgeverij was wild enthousiast. Ze vroegen of ze nog meer toneelstukken had en of ze die ook mochten uitgeven.

Omdat de uitgeverij zo enthousiast was wilde ze ook wel een keer een boek proberen te schrijven. Ze had nog een klein verhaaltje liggen dat ze ooit voor haar kinderen had geschreven. Daar bouwde ze op voort totdat ze haar eerste boek had geschreven. Dit noemde ze *"Een lange reis op korte pootjes"*. Dit boek was voor kinderen vanaf 8 jaar. Ze stuurde het naar Sjaloom en die vonden het leuk en gaven het uit.

Omdat ze zo'n succes had volgde er al gauw meerdere boeken. Zoals:

- 1 *Bonje om de boomhut*
- 2 *Reisburo Fantasia*
- 3 *Ontvoerd*
- 4 *Het jaar van de heks*
- 5 *Al het water van de zee*
- 6 *Teruggaan kan niet meer*

Greet had voor haar eerste boek een goede illustrator. Toen haar tweede boek bijna af was overleed deze man door een auto ongeluk. De uitgeverij had op het moment geen andere. Dus stelde Greet voor haar dochter de kaft te laten tekenen. En zo heeft haar dochter de kaften van het boek *"Ontvoerd"* en *"Teruggaan kan niet meer"*. Voor de rest had ze geen tijd omdat ze studeerde.

Van de boeken die ze zelf heeft geschreven vindt ze *"Al het water van de zee"* het mooiste. Er zit namelijk een verhaal achter: het boek gaat over pesten, omdat haar dochter ook gepest werd. Het pesten begon in groep 6 en eindigde na veel gedoe in de 1^e.

Zij leest zelf graag stripboeken, boeken van Tessa de Loo en af en toe wil ze ook wel eens een supermarktromannetje lezen.

Ze vertelde ons ook nog wat leuke weetjes over het boek *"Teruggaan kan niet meer"*

- Toen ze het aan het schrijven was betrapte ze zichzelf er wel eens op dat ze tegen Godart praatte.

- Op de kaft van het boek staan de auto's van Greet en haar man.

We bedanken iedereen die de schrijversmiddag mogelijk heeft gemaakt.

Foto: Greet Beukenkamp.

Afbeelding 1: Verslag van het interview met Greet Beukenkamp

Voorwoord

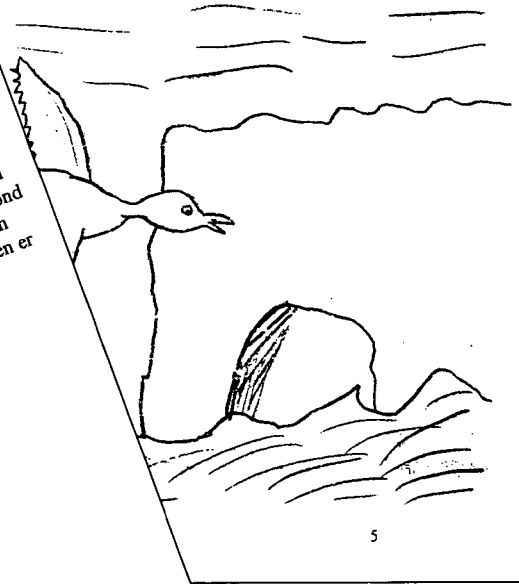
Voordat jullie dit werkstuk gaan lezen nog even dit.

We vonden het leuk en natuurlijk ook interessant om aan dit werkstuk te werken. "WE" zijn Joris, Maarten en Tim.

Onze samenwerking was goed. Het schrijven van dit werkstuk deden we allemaal in overleg met elkaar tijdens de zogenaamde "werklessen". Het verder uitwerken deden we thuis. Deze werkwijze is wel zo snel, mooi en handig. Het typen deed Tim, tekenen Joris en kopiëren Maarten. We hopen met z'n allen dat jullie dit werkstuk net zo leuk vinden als wij het vonden, dus in ieder geval veel plezier met het lezen!

DE AUTEURS

Maarten Oosthuis

Voorwoord

Dit werkstuk gaat over het boek "Morgenster" van Ellen Tijsinger. We hebben juist dit boek gekozen omdat Janneke het al voor een deel had gelezen. Zij vond het een goed en leuk boek. Daarbij kwam dat de titel ons aansprak en we van verschillende kanten hadden gehoord dat het een goed boek was. We hebben er absoluut geen spijt van dat we dit boek hebben gekozen.

Wie heeft wat gedaan?

Omslagontwerp: Nicole
Decoraties: Nicole
Voorwoord: Frederike

- A Titel, auteur enz.: Nicole
- B Samenvatting: Frederike
- C Leg de titel uit: Janneke
- D Beschrijf de hoofdpersonen: Nicole
- E Leg uit wanneer het verhaal zich afspeelt: Janneke
- F Leg uit waar het verhaal zich afspeelt: Janneke
- G Beschrijf de belangrijkste gebeurtenis: Frederike
- H Wil de auteur je alleen maar amuseren of...: Frederike
- I Zoek informatie schrijver: Allemaal en verslag schrijven Nicole
- J Waarom we juist dit fragment voor willen lezen: Frederike
- K Mening: Allemaal
- L Maak aantekeningen schrijvers middag: Allemaal
- M Vragen: Frederike en goedgekeurd: Allemaal

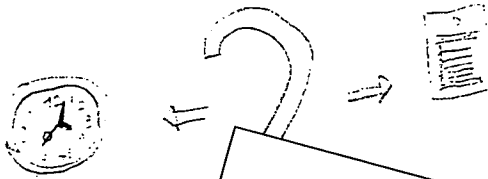
Uitgetypt door: Nicole & Janneke

De samenwerking is heel goed gegaan.
Omdat we het overal snel over eens waren.

Afbeelding 2: Twee keer een voorwoord

Hoofdstuk E: Wanneer?

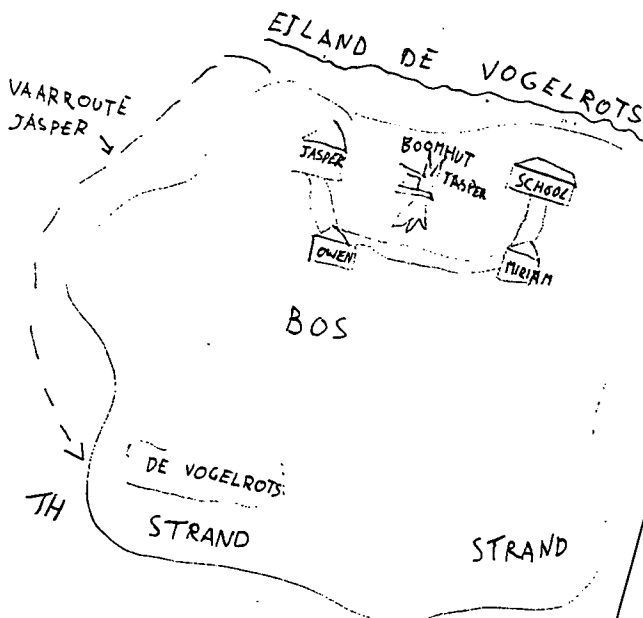
Over wanneer het zich afspeelt wordt niet veel verteld. Het speelt zich sowieso af tijdens schooltijd in groep 8. Waarschijnlijk in de herfst, want dat kan je zien aan de kleding op de omslagillustratie. Maar het is waarschijnlijk wel vroeg in de herfst, want Jasper en Miriam gaan nog naar het strand. Verder speelt het zich af in de jaren negentig (1990-2000), dat kan je zien aan al de moderne apparaten waar ze het ook over hebben.

Hoofdstuk F: Waar?

Ook hierover wordt weer heel weinig verteld. Heel zeker speelt het zich af aan de kust. Volgens Harm de Jonge zelf speelt het zich af op een landtong in Wales, die hij op vakantie heeft gezien. De rots ligt dus op de landtong en het dorp ligt aan de kust vlakbij de landtong. Een aantal plaatsen waar er zich wat afspeelt:

- In het huis en de tuin van Jasper
- Op de school van Jasper
- Op het strand voor de Vogelrots
- Op en bij de Vogelrots
- Overal op het eiland

Afbeelding 3: Tijd en ruimte
in De Vogelrots

Hoofdstuk 5

Vragen aan Tineke Hendriks.

Waarom schrijft U ? Wilt U ons amuseren of hebben uw boeken een bepaalde bedoeling.

“ Al mijn boeken hebben een bepaalde bedoeling. Bij “Aangespoeld” wilde ik de kinderen laten zien hoe kinderen kunnen veranderen als ze een week op een onbewoond eiland hebben gezeten zonder eten.”

Wat is uw best gelukte boek en uw slechtst gelukte boek?

“Mijn best gelukte boeken zijn “ Het huis met het blauwe dak” en “ Blijf zitten waar je zit,” maar als ik echt moet kiezen zou ik “Blijf zitten waar je zit” kiezen want daar zit een stukje van mijn verleden in. Mijn slechtst gelukte boek is “Aangespoeld “ want als ik een boek ga schrijven moet ik weten hoe het is om die persoon te zijn en ik ben nog nooit alleen op een onbewoond eiland geweest dus weet ik niet wat je in zo’n situatie doet.”

Als U met een boek bezig bent en opeens schiet er een leuker verhaal binnen wat doet U dan?

“Ja, dat is een leuke vraag want dat gebeurt wel eens maar dan maak ik eerst mijn boek af waar ik mee bezig ben en daarna kijk ik wel of ik dat verhaal in mijn volgende boek doe.”

Hoe bent U bij de uitgeverij Sjaloom gekomen?

“Toen ik dus mijn verhaal geschreven had met pen stuurde ik hem op naar de uitgeverij Sjaloom met een kort briefje erbij. Een paar weken later kreeg ik een telefoontje dat ze mijn boek wilden gaan maken maar er moest wel een beetje veranderd worden. En zo is mijn eerste boek gekomen.”

Wie was uw grootste voorbeeld toen U begon met schrijven?

“Ik had geen voorbeeld. Toen ik begon met schrijven had ik nog geen voorbeeld maar Cintya, een Amerikaanse schrijfster vind ik wel heel goed schrijven. Ik denk dat jullie haar niet kennen.”

Afbeelding 4: Het interview met Tineke Hendriks

Hoofdstuk 2: Onze mening

De mening van Joris Hermsen, Maarten Oderkerk en Tim Hinssen:

We vonden het begin van het boek heel erg saai en langdradig. Er gebeurde niks spannends en er was telkens hetzelfde. De laatste paar bladzijde's (vanaf ongeveer 140) waren wel spannend. Niet echt heel erg spannend, maar wel meer dan anders. Het ik-verhaal in het boek was ook heel erg rottig en saai. Maar toch viel het achteraf best wel mee. Maar we moeten wel zeggen dat we vaker wel spannendere en leukere boeken hebben gelezen dan deze. Dit boek komt sowieso al niet in onze top 20. Maar het viel nog wel mee.

K. Onze mening

De mening van Petra:

Ik vind het een leuk verhaal omdat het leuk is geschreven met veel oud Nederlandse woorden en iedere persoon in het boek had weer een andere persoonlijkheid zodat er niet teveel werd doorgezeurd. Het boek was alleen niet erg spannend maar op sommige stukjes werd dat weer goedge maakt.

De mening van Margan:

Ik vind het verhaal erg leuk omdat het net lijkt alsof je er zelf bij bent en ik het leuk vind dat er oud Nederlandse woorden in staan. Het is een bijzonder verhaal met leuke hoofdpersonen, die elk op hun eigen manier ergens tegen aan kijken.

De mening van Thijs:

Ik lees niet veel in mijn vrije tijd, dit was vroeger zo en dat is nu nog steeds. Je kunt misschien begrijpen dat ik baalde toen ik hoorde dat we dit werkstuk moesten maken. Maar toen ik begon met het boek te lezen kreeg ik steeds meer plezier in het lezen. Dat kwam doordat het vlot geschreven is met niet al te moeilijke woorden. Ik ben blij dat ik Greet Beukenkamp heb gekozen en ben van plan en ook nog andere boeken van haar te lezen en omdat zij mij aan het lezen heeft gekregen verdient ze een dikke pluim.

Het boek is fictie en voor een deel realistisch. Als je het boek leest lijkt het net waar gebeurd. Je hebt dan niet in de gaten dat tijdsmachines pure science fictie is. Het boek is begrijpelijk en interessant. Het is onwerkelijk maar het is zo geschreven dat je dat niet echt merkt. Het is gevoelig en het zetten ons aan het denken.

K

Onze meningen over het boek Morgenster.

Janneke: Ik vind het een spannend en goed verhaal. Het wordt vlot verteld zodat het niet langdradig of saai wordt. De gebeurtenissen zijn realistisch en spannend geschreven. Kortom de moeite waard om te lezen.

Nicole: Morgenster is een leuk en ook spannend boek. Net als Janneke al zei: het wordt vlot verteld zodat het niet saai wordt. Daarom raad ik iedereen aan dit boek te lezen.

Frederieke: Ik heb het boek snel gelezen, omdat het verhaal me dwong verder te lezen. Het is goed geschreven en een goed verhaal. Een aanrader dus.

We zijn het er alle drie mee eens dat het een heel goed boek is. Dus volg ons advies en lees het boek Morgenster ook eens!!!

Afbeelding 5: Mening over Morgenster, De Vogelrots, Aangespoeld en Teruggaan kan niet meer